

TIP 1: LUISTER NAAR ZEEGELUIDEN

De leerlingen beluisteren een opname van zeegeluiden, van golven die heen en weer gaan op het strand. Tip: Op noisli.com klik je op het zevende logo voor het zeegeluid.

- ✦ Sluit je ogen en luister goed. Wat hoor je?
- ✦ Noteer in stilte enkele woorden die bij je opkomen als je deze geluiden hoort.
- ✦ Waar zijn deze geluiden opgenomen? Waarom denk je dat?
- ✦ Welk gevoel roepen ze op?
- ✦ Waaraan doet je dit denken?
- ✦ ...

Laat enkele leerlingen vertellen wat ze noteerden.

TIP 2: WERK MET FOTO'S

Toon enkele foto's van het strand en de zee op verschillende momenten van de dag en bespreek ze met je leerlingen.

Als je een tijdje op het strand zit te kijken, dan merk je dat het beeld de hele tijd verandert. Het getij zorgt ervoor dat de zee weggaat en telkens weer terugkomt: eb en vloed. Maar dat gaat niet in één keer. Die regelmatige golfbewegingen die af en aan gaan, hebben enerzijds een rustgevend effect. Maar anderzijds zijn ze niet te voorspellen en lijkt het heel grillig, alsof de zee niet weet wat ze wil.

- ✦ Hebben jullie ooit al een zandkasteel gemaakt aan zee? Of een tekening in het zand? Of een 'schilderij' met schelpen?
- ✦ Vertel eens hoe dat afliep. Wat vond je daarvan?

Laat hen nog meer vertellen over hun ervaringen met het strand en de golven van de zee.

TIP 3: BEWEEGI

Laat je leerlingen opnieuw het geluid van de zee uit tip 1 horen. Laat hen hierop individueel golfbewegingen maken op het ritme van de zee.

Laat hen daarna in groepjes samen enkele bewegingen zoeken en voer tenslotte met de hele groep samen de golfbewegingen uit als een soort van 'wave': samen heen en weer bewegen, naar voren en naar achteren. En aarzelen ... Enkelen blijven staan, maar worden dan toch door de golfbeweging van de hele groep meegenomen, net als bij een zandkasteel.

TIP 4: (STRIP-)GEDICHT AANBRENGEN

Laat je leerlingen de tekst (zonder tekeningen) in stilte lezen. Tegelijk duiden ze met fluostift aan welke woorden niet meteen iets met de zee te maken hebben.

de zee is een schilder (titel) / strijkt laagje na laagje / waterverfdoek / een schilder / die niet weet wat hij kan... / die aarzelt en twijfelt / iets aanbrengt en dan... / dan vergist hij zich / wist hij zich / zonder één schilderij

Stel de volgende vragen:

- ✦ Waar hebben deze woorden dan wel mee te maken?
- ✦ Bespreek de beeldspraak: Waarom noemt de dichter de zee een 'schilder'? Wat bedoelt hij? Wat vind je daarvan?
- ✦ Waarom spreekt de dichter over 'eeuwig' getij?
- ✦ Het water trekt weg en komt dan telkens een stukje terug ... alsof de zee aarzelt, niet goed weet wat ze wil. Heb jij dat ook soms, dat je zo aarzelt en twijfelt? Vertel daar eens iets over.

Laat je leerlingen nu de stripversie lezen.

Stripgedichten zijn gedichten waar strips van gemaakt zijn. Op de achterflap van het boek staat: 'Het zijn strips. En het zijn gedichten. Het zijn stripgedichten.' En de tekeningen geven de gedichten een andere dimensie.

Stel de volgende vragen:

- ✦ Wat is er speciaal aan het gedicht in vergelijking met andere teksten?
- ✦ Vergelijk de tekst met en zonder de striptekeningen. Begrijp je het gedicht nu beter of anders?
- ✦ Wat weet je nu meer door de tekeningen erbij te zien?
- ✦ Welke versie verkies je?

TIP 5: SCHRIJF EEN HAIKU

De haiku is een Japanse dichtvorm die bestaat uit drie rijmloze regels van in totaal 17 lettergrepen: respectievelijk 5, 7, 5. Het aantal woorden speelt geen rol, het gaat om het aantal lettergrepen. Het is oorspronkelijk een natuurgedicht waar de natuur als inspiratie gebruikt wordt voor een snel neergeschreven indruk of ervaring.

Terwijl de zeegeluiden te horen zijn, schrijven je leerlingen een haiku over een aspect van de zee. Ze kunnen hiervoor een of meerdere woorden gebruiken die ze eerder schreven bij tip 1 of ze kunnen zich laten inspireren door het gedicht.

Als deze dichtvorm nieuw is voor je leerlingen kun je eerst een voorbeeld bespreken:

*O, oude vijver!
Een kikvors springt van de kant,
Geluid van water (Matsuo Basho)*

TIP 6: ANDERE STRIPGEDICHTEN AANBRENGEN

Omdat stripgedichten wat minder bekend zijn, kan je meer leuke voorbeelden tonen:

- ✦ Van de Vendel, E. en De Goede, F. (2017). De zombietrein en andere stripgedichten. Amsterdam: Querido.
- ✦ Van de Vendel, E. en De Goede, F. (2010). Draken met stekkers en andere stripgedichten. Amsterdam: Querido.
- ✦ Van de Vendel, E. en De Goede, F. (2008). Opa laat zijn tenen zien en andere stripgedichten. Amsterdam: Querido.
- ✦ Enkele stripgedichten zijn ook verfilmd, je vindt er enkele op [youtube.com/user/stripgedichten](https://www.youtube.com/user/stripgedichten).